

UCHWAŁA NR III/10/2017
RADY SENIORÓW MIASTA I GMINY CZERNIEJEWO
z dnia 14.grudnia2017r

w sprawie .Przypadającej w 2018r setnej rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości Chcemy upamiętnić wysilek Polaków ,dzięki którym dziś możemy cieszyć się wolnością. Oddać hołd tym ,których nazwiska znamy ale też bezimiennym bohaterom.

Na podstawie Statutu Rady Seniorów Miasta i Gminy Czerniejewo stanowiącego załącznik do Uchwały Nr VI/38/15 Rady Miasta i Gminy Czerniejewo z dnia 25 marca 2015r zmienionego Uchwałą Nr XXIX/185/17 w sprawie: powołania Rady Seniorów Miasta i Gminy Czerniejewo oraz nadania jej Statutu, uchwała się co następuje:

\$1

Uchwala się w setną rocznicę odzyskania przez Polskę Niepodległości aby w pejzażu naszych miast i wsi przywrócić pamięć o wielkich czynach Polaków ,upamiętnić bohaterów lokalnych ,którzy są żywi w naszej pamięci dzięki którym Ojczyzna może cieszyć się niepodległością i wolnością. Zgodnie z załącznikiem do Uchwały Nr III/10/2017r

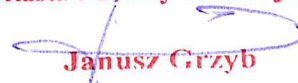
\$2

Wykonanie Uchwały powierza się Przewodniczącemu Rady Seniorów Miasta i Gminy Czerniejewo

\$3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia

wodniczący Rady Seniorów
Miasta i Gminy Czerniejewo

Janusz Grzyb

RADA SENIORÓW

Miasta i Gminy Czerniejewo

Załącznik do Uchwały Nr III/10/2017r Rady Seniorów Miasta i Gminy Czerniejewo z dnia 14 grudnia 2017r

Czas, w którym żyjemy, posunął się do momentu, w którym jesteśmy na progu roku 2018, w którym przypadnie Stulecie Odzyskania Niepodległości przez Polskę – rocznica świętowana pod symboliczną a wymowną datą: 11 listopada.

11 listopada 1918 roku w licznych miejscowościach położonych na ziemiach polskich, zagarniętych w 1795 roku przez Rosję i Austrię, nastąpiło spontaniczne, choć wynikłe także z ówczesnych uwarunkowań społeczno-politycznych i militarnych, dynamiczne i skuteczne rozbrajanie żołnierzy pruskich przez Polaków – przede wszystkim przez żołnierzy Polskiej Organizacji Wojskowej i Polskiej Siły Zbrojnej. Rozpoczęło się, mające jeszcze trwać do 1921 roku, powstawanie wolnej, niepodległej i suwerennej Rzeczypospolitej, niezawisłej mimo braku wyraźnie wytyczonych i uregulowanych poprzez prawo międzynarodowe granic. Zostało zainicjowane dzieło wznoszenia niepodległego Państwa Polskiego, poprzedzone wysiłkami niezliczonych Kobiet i Mężczyzn – zarówno tych znanych z imienia i nazwiska, jak i tych nieznanych, zarówno tych, którzy doczekali doniosłych wydarzeń 1918 roku, jak i tych, którzy wcześniej odeszli do wieczności – zaangażowanych w zmierzanie do tego, by nasi Przodkowie mogli wreszcie „powitać jutrzenkę swobody, za którą zbawienia słońce” (por.: A. Mickiewicz, *Oda do młodości*) i powiedzieć: „ Dalej – dalej - - ..” (cyt.: C. K. Norwid, *Bema pamięci żałobny rapsod*) – by nie spocząć, by nadal włączać się w odbudowę Rzeczypospolitej Polskiej, od ostatecznego uregulowania granicy wschodniej, czyli od 1921 roku określanej także mianem *II Rzeczypospolita*.

Znamiennym dla nas jest fakt, że właśnie 11 listopada 1918 roku po rozbrojeniu niemieckich wojsk w wielu oswobodzonych spod obcej władzy miejscowościach spontanicznie, w akcie nieopisanej radości i wielkiego duchowego entuzjazmu

mieszkańcy wznosili bramy-żywoploty uwieńczone napisem: „*Witamy w wolnej Polsce!*”, „*Serdecznie witamy w wolnej Ojczyźnie!*”.

To zwycięstwo i to triumfalne powitanie stało się wówczas realne dzięki hartowi ducha, oddaniu, a niejednokrotnie męstwu i narażaniu życia przez poprzednie pokolenia naszego Narodu, pokolenia urodzone w sytuacji politycznego, zaborczego zniewolenia. Dzisiaj – po niemal stu latach od Odzyskania Niepodległości – pragniemy złożyć Im szczerzy i najgłębszy hołd oraz wyrazić naszą wdzięczność. Niech Ich pamięć na zawsze pozostanie autentycznie nienaruszona i święta!

Pochylamy się nad tymi Polkami i Polakami, którzy wysiłkami swojego intelektu, swoją twórczością literacką, malarską, rzeźbiarską, rysowniczą, muzyczną, naukową i inną społecznie niezbędną lub pożyteczną działalność przyczynili się do kształtowania i zachowywania ducha narodowego i poczucia wolności wewnętrznej w sytuacji wymazania Polski z mapy świata. Nie sposób tu wymienić Ich wszystkich, ale wszystkich ogarnia nasz podziw, szacunek i wdzięczność. Niech symbolicznie uosabia te pokolenia Onufry Kopczyński, syn naszej Ojczyzny, urodzony tu, w Czerniejewie. Ten wierny swojemu ewangelicznemu powołaniu kapłan i zakonnik, przywiązany do prawdy i intelektualnie rzetelny uczonec-humanista, współpracownik Komisji Edukacji Narodowej, członek Towarzystwa do Ksiąg Elementarnych oraz warszawskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, nauczyciel i wychowawca młodzieży wydobywał, podnosił i podkreślał wielką wagę naszego ojczyznojęzyka, mowy, która ciągle pozostaje jednym z najbardziej zasadniczych wyznaczników polskiej tożsamości narodowo-kulturowej, zwornikiem narodowej wspólnoty w kraju i niejednokrotnie także poza jego granicami. Ileż polskich dzieci poznawało najpierw elementarne, a następnie bardziej zaawansowane reguły gramatyki, ortografii, fleksji, stylistyki rodzimego języka poprzez sięganie do napisanej przez tego wybitnego Rodaka *Gramatyki języka polskiego i łacińskiego dla szkół narodowych w trzech częściach*. Sięgali do niej, by poprawnie, z należytych pięknem i wycuciem czasu i miejsca posługując się mową polską, nie pozwolić tej „*mowy pogrześć*” (por.: M. Konopnicka, *Rota*).

Ścieżek do odrodzenia się *Wielkiej Niepodległej* było wiele – tyle, ile było Córek i ilu Synów Ojczyzny, którzy nigdy się nie wyrzekli swojej polskości. Ścieżki te były znaczone ogromną daniną krwi, o której zapomnieć nam nie wolno. Jesteśmy

przeświadczeni, że ta ofiara nie poszła na marne. Pobudzeni tym przekonaniem, zatrzymujemy nasze skupienie i mówimy: „*Dziękuję!*” – mówimy to słowo nie na wyrost i z prawdziwą pamięcią serca wszystkim, którzy walczyli zbrojnie o wyzwolenie Polski spod wrogiego jarzma. Dziękujemy Powstańcom Kościuszkowskim 1794 roku, Żołnierzom Napoleońskim, Powstańcom listopadowym 1830/1831, Uczestnikom Wiosny Ludów 1848/1849, Powstańcom Styczniowym 1863/1864, Bojownikom o wolność z okresu I wojny światowej 1918/1919, Powstańcom śląskim; Żołnierzom broniącym, nierzadko ochotniczo, Rzeczypospolitej i całej kultury europejskiej – wzniesionej na chrześcijaństwie i wcześniej na tym, co chwalebne w dziedzictwie antycznym, greckim i rzymskim – przed kulturowo obcą i wrogą nawałą bolszewicko-rosyjską podczas wojny lat 1919-1920. Ze szczególnym wzruszeniem i poruszeniem ducha wspominamy tych, którzy złożyli swoje życie za wolność Ojczyzny i Narodu, a których szczątki spoczywają w grobach z napisami „*Nieznany Żołnierz Polski*”. Oddajemy także hołd tym obrońcom naszych narodowych swobód i praw, o których grobach nie mamy wiedzy, oraz tym, których miejsc spoczynku nie udało się odnaleźć. Do nich, tych Nieznanych, pragniemy zawołać słowami zaczerpniętymi z *Warszawianki*:

Leć nasz Orle w górnym pędzie,

Sławie, Polsce, światu służ!

Kto przeżyje wolnym będzie,

Kto umiera – wolnym już!

(Cyt.: C. F. Delavigne, *La Varsoienne* [*Warszawianka*], przekład na język polski: K. Sienkiewicz, muzyka: K. Kurpiński).

Rzeczpospolita Polska to całość, *dobro wspólne wszystkich obywateli* (por.: *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej* z dnia 2 kwietnia 1997 r., art. 1, Dz. U. 1997, Nr 78 poz. 483 z późniejszymi zmianami). Mając tę żywą świadomość pamiętamy o wszystkich Rodakach pochodzących spoza współczesnego obszaru Miasta i Gminy

Czerniejewo lub (i) niezwiązanych w swym życiu z tymże obszarem, a włączających się w potężne zmagania o niepodległość, począwszy od Powstania Kościuszkowskiego 1794 roku po wojnę polsko-bolszewicką lat 1919-1920. Nie zapominamy również o tych spośród nich, którzy powiedzieli mężne, stanowcze: „*Nie!*” rosyjskim, pruskim i austriackim władzom zaborczym oraz krępującym wolnościowe dążenia rygorom zaprowadzanym przez te wrogie mocarstwa. Przed oczyma naszych serc stają dziś ludzie-symbole tej narodowej jedności, która w drodze do odrodzenia Polski trwała, a nawet rozwijała się – pomimo różnic społecznych, środowiskowych i innych. Stają przed nami ludzie-symbole, bohaterskie duchy Dziewcząt i Chłopców uczestniczących w strajkach szkolnych na ziemiach polskich zaboru pruskiego w latach 1901-1907 oraz na ziemiach polskich zaboru rosyjskiego w okresie 1905-1906. Oni to stali się żywym urzeczywistnieniem napomnienia, nawoływania zawartego w *Psalmie nadziei*, utworze z cyklu *Psalmi przyszłości* autorstwa Zygmunta Krasińskiego, dziele napisanym w 1845 roku:

Dość już długo – dość już długo

Brzmiał na strunach wieszczów żal!

Czas uderzyć w strunę drugą,

W czynów stal! –

(Cyt.: Z. Krasiński, *Psalm nadziei* cyklu *Psalmi przyszłości*).

Słowo „ojciec” tak nieodłącznie – już przez samą swoją etymologię – kojarzy się nam z wyrazem „Ojczyzna”. Obie rzeczywistości są tak do siebie podobne także w sensie treści i symboliki, którą ze sobą niosą. Ojczyzna i ci, których często nazywa się jej *Ojcami* symbolizują miłość i przywiązanie do rodzimej ziemi, historii, języka i rozległych przestrzeni narodowej kultury. Ale uosabiają również jedne z najbardziej odpowiedzialnych i zarazem najbardziej zaszczytnych zadań – pieczę, którą powierzono w ich dłonie, opiekę, troskę o rozwój Polski już wolnej, Narodu już oswobodzonego i Państwa, które opiera się na odrodzonej niezawisłości politycznej i możliwości obywatelskiego samostanowienia. Dlatego składamy hołd niezapomnianym *Ojcom II Rzeczypospolitej*: Józefowi Piłsudskiemu; Romanowi Dmowskiemu; Ignacemu Janowi

Paderewskiemu; Ignacemu Daszyńskiemu; Józefowi Hallerowi; Wojciechowi Korfantemu; Wincentemu Witosowi.

I szczególnie wzruszające słowa najwyższego szacunku i wdzięczności: dla Powstańców wielkopolskich 1918/1919. Wśród nich walczyli Przodkowie niejednego z nas, Mieszkańców Miasta i Gminy Czarniejewo. Doczesne szczątki wielu z nich spoczywają na cmentarzach parafialnych w Czarniejewie, Pawłowie i Żydowie. Inni znaleźli miejsce spoczynku poza obszarem naszej gminy. Większość spośród Uczestników zwycięskiego zrywu Wielkopolan sprzed niemal stu lat nie zaprzestała swojego udziału w walce o wolność w lutym 1919 roku. Poszli dalej, naprzód, śmiało, by wspomóc Wojsko Polskie w stawieniu czoła atakowi bolszewików, który miał zniszczyć nie tylko kulturowe i narodowe oblicze naszej Ojczyzny, ale i całą Zachodnią Europę. Oni, urodzeni w latach osiemdziesiątych, dziewięćdziesiątych XIX wieku i w kilku pierwszych latach wieku XX, zostali złączeni co najmniej jednym – wspólnym – doświadczeniem historyczno-pokoleniowym: uczestnictwem w Powstaniu wielkopolskim. Liczni zginęli wówczas na polu chwały, inni zmarli w męczarniach z ran. Dla jeszcze innych Powstańców wielkopolski zryw stał się nie tylko szkołą wojskowego życia, ale i przede wszystkim szkołą patriotyzmu, męstwa, szlachetności, uporczywości w dążeniu do słusznych, sprawiedliwych celów. Szkołą, z której wynieśli bezcenną naukę, a nauka ta była natchnieniem dla wielu z nich u kresu II Rzeczypospolitej, pobudką, by ponownie pójść bić się o niepodległość, o polskiego ducha i honor na frontach II wojny światowej. Oni – także dziś, spoza czy raczej sponad grobów – dają świadectwo swojego bohaterstwa i duchowo wzmacniają nasze poczucie bycia Polkami i Polakami, i są ludzkim źródłem mocy do podejmowania wielu codziennych, ważnych społecznie zadań. Cześć Ich pamięci!

W tym momencie – będącym pierwszym, inicjalnym wyrazem włączenia się Rady Seniorów Miasta i Gminy Czarniejewo w przyszłoroczne obchody Stulecia Odzyskania przez Polskę niepodległości – należy odnieść się do naszego „dzisiaj” i „jutra”, do Polski, jakiej doświadczamy obecnie i do tej, za którą odpowiedzialne staną się następne roczniki Polek i Polaków, zwłaszcza wkraczających w pełnoletność.

11 listopada 1918 roku i w kilku późniejszych dniach – po rozbrojeniu żołnierzy niemieckich i odzyskaniu przez Polskę upragnionej niepodległości – na drogach wjazdowych do licznych miejscowości spontanicznie, ale z niespożytym wewnętrznym przekonaniem stawiano bramy-żywoploty z napisami: „*Witamy w wolnej Polsce!*”, „*Serdecznie witamy w wolnej Ojczyźnie!*”.

Niemal osiemdziesiąt cztery lata później, 16 sierpnia 2002 roku – podczas swojej ósmej pielgrzymki do Ojczyzny - Papież, dziś święty Jan Paweł II, jeden z najbardziej świątłych i zasłużonych synów Polski, wypowiedział w przemówieniu powitalnym na krakowskim Lotnisku Balice przejmujące słowa: *Wiem, że wielu krytycznie postrzega i ocenia system, który usiłuje kierować współczesnym światem, opanowany materialistyczną wizją człowieka. Kościół zawsze przypominał, że nie można budować szczęśliwej przyszłości społeczeństwa na ludzkiej biedzie, na krzywdzie człowieka, na cierpieniu brata. Ludziom kierującym się duchem katolickiej etyki społecznej nie może być obojętny los tych, którzy pozostają bez pracy, żyją w coraz większym ubóstwie, bez perspektyw poprawy swojego losu i losu swoich dzieci.*

Jeśli połączymy w naszym myśleniu Listopad sprzed dziewięćdziesięciu dziewięciu lat i słowa Papieża Jana Pawła II z 2002 roku, to warto zadać sobie pytanie: czy nasze domy, wsie i miasta są przestrzeniami, które mogłyby otwierać bramy zwieńczone napisem: „*Witamy w Ojczyźnie nie tylko wolnej, ale i nieobojętnej na los tych, którzy pozostają bez pracy, żyjących w coraz większym ubóstwie, bez perspektywy poprawy swojego losu i losu swoich dzieci*”? (Por.: Papież Jan Paweł II, *Przemówienie powitalne* ogłoszone 16 sierpnia 2002 roku na terenie Międzynarodowego Portu Lotniczego Kraków-Balice podczas VIII podróży apostolskiej do Polski).

Przewodniczący Rady Seniorów
Miasta i Gminy Czarniejewo

Janusz Grzyb